

Сауір айы

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты
Сәуір енбеккорлық және кәсіби біліктілік айы	Дене шынықтыру	<p>- базалардың деңсаулығын сақтау және коргуа, физикалық үйлесімді дамыту;</p> <p>- спортқа деген қызығушылықты арттыру, салауатты өмір салты дағдыларын дамыту;</p> <p>- дене шынықтыруға баулу, деңсиян физикалық сапаларын: күш, жылдамдық, шыдамдылық, икемділікті дамыту;</p> <p>- дене шынықтырудың әртүрлі иысандарында шығармашылық, тәнимдәлдік және сойлеу кабілеттерін дамыту;</p> <p>- базалардың дене калыптарының дұрыс дамуыны, кімбылдарының үйлесімді калыптасуына, жаппак табандылықтың алдын алуға медициналық педагогикалық бақылау жүргізу және үлттыхқ кімбылдар ойындар еткізу теңдеудің жағдайлар жасау.</p> <p>Лактыру, кагып алу, ломалату: донты жогары, жілтің үстінен лактыру және екі колымен, бір колымен (он және сол колыны алмастыру) кагып алу; донты бір катарага койылған заттардың арасымен ломалату, донты қабырга лактыру және екі колымен кагып алу; 2–2,5 метр аракашылықтарға иысанана құм салынған капшықты, асықты лактыру, донты екі колымен заттардың арасымен (аракашылығы 1,5–2 метр) басынан асыра лактыру, донты екі колымен заттардың арасымен (аракашылығы 4 метр) жүргізу, донты лактыру және алға караға жылжып, екі колымен кагып алу (аракашылығы 4–5 метр).</p> <p>Музикалық-ыргактық кімбылдар.</p> <p>Танымс дене жаттыгуларын музика азенімен асем және ыргакты орнандау.</p> <p>Кімбылдардан ыргагын музикалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдан жүру. Жұбымен шенбер бойымен жүру.</p> <p>Жалпы дамытушы жаттыгулар.</p> <p>Аяққа арналған жаттыгулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге койып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту.</p> <p>Спорттық жаттыгулар.</p> <p>Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты оқту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуга баулу.</p> <p>Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтаута баулу.</p> <p>Жұту. Судың таяз жерінде отырып және жатып аяқпен кімбылдар жасау (жогары және томен). Судың ішінде колыммен алға, артқа жүру (аяғы деңсиян деңгейінде созылған). Иек, коз деңгейінде дейін судың ішінде отыру, суга бетін малу, суга үрлеу; суда жүзу.</p> <p>Судагы аэробика. Бұрылыштар жасай отырып, суда кімбылдар жасау.</p> <p>Спорттық ойындар.</p> <p>Футбол элементтері. Берілген бағытқа донты он және сол аяқпен тебу. Донты заттардың айналымра жүргізу. Донты какпана тебу. Донты бірнеше рет аяқпен қабырга тебу.</p>

	<p>Кімнілды ойындар.</p> <p>Ынта мен шыгармашылық танытада отырып, таныс кімнілды ойындардың ез бетінше үйімдастыруға мүмкіндік беру.</p> <p>Үлттық кімнілды ойындарлы ойнату.</p> <p>Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға катысуга баулу.</p> <p>Дербес кімніл белсенділігі.</p> <p>Кімнілды ойынның дамуына ықпал еттін артурул күралдар мен спорттық жабдықтары бар ортаны қору.</p> <p>Балалардың күрдастарымен кімнілды ойындардың ез бетінше үйімдастыруына жағдай жасау, олардың жарыстар үйімдастыруға деңгел белсенділігін колдау. Қоктем, жаз мезгілдерінде велосипед төбөте, футбол, бадминтон, баскетбол ойындарына жағдай жасау.</p> <p>Салаудың омір салтын қалыптастыру.</p> <p>Адамның денсаулығы дұрыс тамактануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру. Адамның денсаулығына гигиена мен күн тәртібінің ықпалы туралы түсініктерді көңілді. Наукасқа күтім жасау дагдыларын қалыптастыру: оған камкорлық жасау, шуламау, оның отініштері мен талсырмаларын орындау. Наукастарға жинашырымк танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Мәдени-гигиеналық дагдыларды жетілдіру.</p> <p>Шамасы келетін сибек талсырмаларын, асханада кезекшілердің міндеттерін орындауда, түрлі балалар әрекеттеріне қажетті күралдарды дайындауда баулу.</p> <p>Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дагдыларын қалыптастыру.</p> <p>Сауықтыру-шындықтыру шаралары.</p> <p>Су температурасын біртіндел томенде отырып, қаралайын шаралардың ез бетінше жүргізуға дагдыстандыму, балалардың денсаулығын, шыныстыру күралдарының зсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-карсы температурадағы сүмен шайыну, танертенің жаттығуды орындауда қызыгуышылық тұдыму, дене бітімін қалыптастыру және оқшелерді нығайту.</p>
Сойлеуді дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - ерсекстермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дагдыларын жетілдіру; - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әңгімелесушіні тұмдауда, диалог жүргізуғе, ез пікірін айтуда үйрету; - түрлі балалар әрекетінде қазак халқының мәдениетімен, салт-дастүрлерімен таныстыру арқылы аудиокассеталардың содасынан орындауда үйрету; - балалардың тәжірибелесіне сүйене отырып және олардың қалаудың ескере отырып, тәрбивешімен және күрдастарымен келесі талқылаудаң тәсілдерін содасынан орындауда үйрету; - әндегі мен билдерді колдана отырып, көркем бейнесін күруда шыгармашылық дербестіктерді дамыту. <p>Сойлеудің дамытудың мәдениеті.</p>

	<p>Ана тіліндегі дауысты және айтылды және дыбыстарлу үқсас дауыссыз бп, г-г, к-к, ж-ш, з-с, и-и, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуда үйрету.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстарды орнын анықтау (басы, ортасы, соны). Артикуляциялық жағтыгулар жасау.</p> <p>Сойлеуде интонациялық мәнерлітік құралдарын колдану: дауыс карқынның, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу.</p> <p>Сөздік кор</p> <p>Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс колдана білуді дамыту.</p> <p>Балаларға сөздерді мағынасынға сайкес колдануға комектесу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Иntonациясы бойынша сойлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сойлегендес колдана білуді дамыту.</p> <p>Байланыстырып сойлеу</p> <p>Негізгі ойды дұрыс жеткізе біту, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипаттындағы әңгімелерді құрастыру. Ойныштыарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табигат күбілыштарын сипаттауда заттар мен нақандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сүйн есімдер мен үстеулерді колдану.</p> <p>Шыгармашылықпен сойлеу арекеті.</p> <p>Шыгармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің комегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шыгару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сойлегендес бейнелі сөздерді, зерттегерді, салыстыруларды колдану.</p>
Көркем адебиет	<ul style="list-style-type: none"> - түрлі балалар арекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дастурлерімен таныстыру арқылы ауызекі сойлеуді дамыту; - балалардың тәжірибесіне сүйене отырып және олардың калауын ескере отырып, тәрбиешімен және құрдастарымен келесі талқылаудаумен тауелсіз қабылдау үшін көркем материалдарды таңдау; - андер мен билерді колдана отырып, көркем бейнені қоруда шыгармашылық дербестікі дамыту. <p>Шешендейдікке, соң онеріне баулу, санаамак, жаңылтпаши айту, жұмбак шешу, айтыс онеріне баулу.</p> <p>Сахналық койылымдарға катысуга баулу, онда реалді, сюжетті таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға мәнталандыру, белгілі образды сомдауда эксперимент жасауда, тұрағыноруге мүмкіндік беру.</p>
Сауат анық негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - сауат ашудын алғышарттарын қалыптастыру арқылы колды жазуға дайындау; - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әңгімелесушінің тыңдауға, диалог жүргізуте, өз пікірін айтуда үйрету; - ересектермен және балалармен еркін карым-катынас жасау дагдыларын жетілдіру. <p>Геометриялық фигуralардың, көгөністер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын шетке шыгармай</p>

	<p>бастыру, бояу. Өртүрлі бағыттарғы тігінен, колденен, кыска, ұзын, толқында, ирек сұзықтарды, нұктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы аракашыстысты сактағ, алдымен үлті бойынша және кейіннен ез бетінше жазута мүмкіндік беру.</p>
Казак тілі	<ul style="list-style-type: none"> - коммуникативтік дагдыларды дамыту: әнгімелесушіні тыңдауга, диалог жүргізуте, ез пікірін айтута үйрету; - ерсектермен және балалармен еркін карым-катьнас жасау дагдыларны жетілдіру; - түрлі балалар әрекетінде казак халқының мәдениетімен, салт-дастурлерімен таныстыру арқылы аудиокассетада дамыту; - балалардың заттар мен жағдайларды нақты сипаттауда қаралайым тұжырымдар мен ез обларын баскаларапта түсінікті жеткізуге баулу. <p>Тілдік дамытушы орта. Балалардың коршаган ортага өзінің карым-катьнасын білдіруге, аудиокассетада макал-мәтеддерді, коркем сөздерді колдануына колдану көрсету, ынталандыру. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алушы және таза дикцияны дамыту, казак тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айттуға дагдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Сөздік кор Егіншілік кәсіпке байланысты (дән, тұрмы, суару, отау, ору, дірмен, орак, кетпен, шалғы, айыр, күрсек, тырма, соқа) сөздермен толықтыру. Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегендеге қолдана білуді жетілдіру. Ез ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. Байланыстырып сөйлеу. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құрута мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әнгіме құрастырута, ойыншыктар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттаута, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқытуды ойлан табуга баулу. Заттар мен ойыншыктар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануга, берілген матіннің басталуын және соңын обдан құрастыруға баулу.</p>
Математика негіздері	<ul style="list-style-type: none"> - танымдық қызыгуышылдықтарын, болтуге құмарлықты, оку әрекетіне қызыгуышылдықты дамыту, мектепте оқуға ынтысны арттыру; - зейінді, есте сактауды, бакылауды, зерттеуді, талдау жасай білуді, себеп - салдарлық байланыстарды орнату,

корытынды жасауды дамыту;

- балаларды зерттеу барысында жаңа ақпараттарды алуга, объектілерге зерттеу журғизу үшін өз әрекетінің алгоритмін жасауга баулу;

- математикалық және интелектуалды-шыгармашылық кабілеттілікten алғышарттары көрінуіне ықпал ету. Жынын.

Жынынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, олшемі, пішіні, дұмысы, кімділік, колданылуы бойынша заттарда) күру, жыныздарды боліктеге болу және оларды кітаптаңыру, бүтін жыны мен оның әр болігі арасында байланыс орнату, жынының боліктен үлкен екенін, боліктің жынынан кіші екенін, жынынан боліктерін санау және элементтердін (заттардың) бір-бірінсі катынасы негізінде салыстыру.

«Бірақ сезінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жынының бір болігі ретінде заттардың тобын ғана және санау.

Теңдік туралы түсінік калыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау.

Заттардың саны олардың колеміне, арасындағы кашыктыққа, пішінге, орналасуына, сондай-ақ санау бағытына байланысты емес екенін түсіндіру.

Шама.

Беттестіру, тұстастыру және жүзінен салыстыру тәсілдерін колдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты белгілі алу.

Геометриялық фигуралар.

Пішінін бір формасынан екіншісін калай жасау керектігі туралы үгымдарды дамыту, қағаз парагын тен және тен емес боліктеге болу, бүтін мен болікті салыстыру, 8-10 боліктерден пішіндерді жинап, кұрастыру. Кеңістікте бағдарлау.

Кеңістік туралы түсініктерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру (сол жақта, он жақта, жоғарыда, төменде); козғалыс бағыттары: сол жақтан он жаққа, он жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа. Сейлеуде белгілі бір заттың езіне немесе басқа затқа катысты орнын көрсете білуте үйрету. Берілген бағытта, оны белгілі бойынша езгерте отырып, бағдарлауды калыптастыру. Қағаз парагын бағдарлай білуді бекіту.

Уақытты бағдарлау.

Заттар мен күбыльстардың математикалық мәнін танута кызыгуышылық пен эмоционалды көзқарасты, ойлау мәдениетін, таным процесін еркіті реттеу, шыдамдылық, ұқыптылық, озіне деген сезімділікте калыптастырута баулу.

Нұктелерді, ернектерді салуға, тік және көлбесу тақшаларды, қысқа және кінгаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сылуға үйрету.

<p>Коршаган ортамен таныстыру</p>	<ul style="list-style-type: none"> - алеуметтік-эмоционалды даялдарды қалыптастыру, когаминың алеуметтік және этикалық нормалары мен дастүрлеріне, жалпы адамиң құндылыктарға баулу; - дербестікке тәрбиелеу; - Отаниң тарихы мен мәдениетін білу және оған құрметтің карауды қалыптастыру, тұган жер туралы түсініктерін көңейту; - сибек түрлеріне және артүрлі мамандық нелеріне құрметтің карауды қалыптастыру; - табигат елеміне танымдық қызыгуышылдықты, табигаттың тірі объектілеріне жанашырылых сезімін дамыту, коршаган ортага қатысты кейбір әрекеттерінің карапайым салларын көре білу; - экологиялық мәдениеттің негіздерін қалыптастыру және табигаттағы өзін қауіпсіз ұстау. <p>Бала, оның отбасы, үйі.</p> <p>Тұстың, байланыстарды түсіну (өз жұрты, атасы мен ажесі, жакын тұстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу. Үйде отбасы мүшесеріне қамкорлық жасау, үлкендердә сыйлау, кішіге ізет көрсету, үй шаруасына комектесу, отбасы мүшесеріне жаксы көретіній білдіру, алғыс айтту, сынайы сейлеу.</p> <p>Заттық алем, көйістікітің бағдарлау.</p> <p>Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтансыз заттардың колданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың саллары мен қасиеттерін сипаттау.</p> <p>Колік, байланыс құралдары.</p> <p>Арнайы колік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну, ұялы телефон, смартфон, компьютер, галамтор, теледидардың колданылуын білу, оларды колдануда қауіпсіздікі сактау. Еңбекке баулу.</p> <p>Шамасы келетін, бірлескен сибек әрекетіне қатысуга, бастиған ісін аягына дейін жеткізу, дербестік пеш жауапкершілікке баулу. Топта тазалық сактауга, обыныштарды сұртуге, табигат бүршіншідеги тіршілік нелеріне күтім жасауга, кезекшілік міндеттерін жауапкершілікпен атқаруга, жоспарланған ізтижеге жетуге, өзі мен күрдастарының сибегін, шыгармашылық әрекеттерінің ізтижелерін бағалауда және құрметтің караута, кішілерге комек көрсуге, қажет болған жағдайда оларға жүтінуге баулу. Айналадығы заттар, обыныштар адамның енбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыты қарау.</p> <p>Осындайтер алемі.</p> <p>Тұган олжанің осымдайтері (агаштар, бұталар, гүлдер, шопті осымдайтер) туралы түсініктерін көңейту, «орман», «шалын» және «бақша» үгымдарымен таныстыру.</p> <p>Осындайтердің тірі тіршілік несі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: осымдик жапырақтары, сабактарының козгалуы, ғұлдардың күн шыкқанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы, тамырдың суды сорып, сабагы арқылы су откізіп, басқа боліктерін коректендіруі, осымдайтердің осуі үшін ылғалдың, жарықтың, жылу мен тынайткыштың қажеттігі олардың жылуды, сұбыты, күнді немесе бұлтты ауа-</p>
-----------------------------------	---